

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/56/2021
Identifikačné číslo spisu: 5118215930
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5118215930.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Q. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Š. XXXX/X, XXX XX O. H., zastúpeného advokátskou kanceláriou MICHALIČKA advokáti s.r.o., so sídlom Halenárska 18, 917 01 Trnava, proti žalovanému: JUDr. Jana Živická, so sídlom kancelárie Bakossova 8, 974 01 Banská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu Z. Š., nar. XX. XX. XXXX, bytom Š. XXXX/X, XXX XX O. H., zastúpenému ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - Marek Piršel s.r.o., so sídlom Kopčianska 10, 851 01 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 47 255 498, o vylúčenie majetku z konkurznej podstaty úpadcu, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 43Cbi/36/2018, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/7/2020-191 zo dňa 10. 12. 2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 43Cbi/36/2018-125 zo dňa 19. 11. 2019, žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobca sa excindačnou žalobou domáhal vylúčenia majetku z konkurznej podstaty úpadcu. Pre posúdenie relevantnej právnej normy na daný skutkový stav súd prvej inštancie vychádzal z účinkov začatia konkurzného konania, ktoré nastali zverejnením uznesenia Okresného súdu Žilina, č. k. 3K/18/2011-96 zo dňa 30. 06. 2011 v Obchodnom vestníku zo dňa 07. 07. 2011 s účinkami zverejnenia dňa 08. 07. 2011, pričom k vyhláseniu konkurzu na majetok úpadcu došlo zverejnením uznesenia zo dňa 14. 07. 2011 v Obchodnom vestníku č. 139B/2011 zo dňa

20. 07. 2011 s účinkami vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu dňa 21. 07. 2011. Súd prvej inštancie

preto na daný skutkový stav aplikoval príslušné zákonné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii v znení platnom a účinnom do 31. 12. 2011 (ďalej len „ZoKR“).

3. S poukazom na vykonané dokazovanie a právnu úpravu v ust. § 78 ods. 1, 2, 3 ZoKR, § 716 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník (ďalej len „ObchZ“), § 5 písm. a/ zákona č. 483/2001 Z. z., o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, súd prvej inštancie žalobu zamietol. Súd primárne skúmal včasnosť podania žaloby v zmysle § 78 ods. 2 ZoKR, pričom z predložených listinných dôkazov mal za preukázané, že žalovaný výzvou zo dňa 19. 10. 2018, žalobcovi doručenu dňa 22. 10. 2018, uložil žalobcovi podanie vylučovacej žaloby v lehote 30 dní od doručenia predmetnej výzvy, a to voči správcovi, pričom posledným dňom na podanie vylučovacej žaloby bol deň 21. 11. 2018, v ktorý deň žalobca učinil podanie žaloby na súde prvej inštancie. Excindačná žaloba žalobcu tak bola podaná včas.

4. Z výpisu z Obchodného vestníka č. 30/2017 zo dňa 13. 02. 2017 konajúci súd zistil, že správca doplnil súpis všeobecnej podstaty úpadcu o novú súpisovú zložku majetku pod č. 12 ako peňažnú pohľadávku v súpisovej hodnote 4.440,41 eur, bližšie určenú ako majetok patriaci úpadcovi voči dlžníkovi Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava z právneho dôvodu stavebné sporenie č. XXXXXXXX X XX zo dňa 03. 09. 2008 (č. 1. 8 spisu). Z výpisu z Obchodného vestníka č. 77/2017 zo dňa 21. 04. 2017 (č. 1. 22) vyplýva pripísanie poznámky o spornom zápise k súpisovej zložke majetku č. 12, a to v prospech žalobcu na časť pohľadávky vo výške 2.972,80 eur.

5. Žalobca podal žalobu ako aktívne legitimovaný subjekt v zmysle § 78 ods. 3 ZoKR, a to voči správcovi konkurznej podstaty úpadcu ako osobe pasívne vecne legitimovanej v zmysle § 78 ods. 3 ZoKR. Medzi stranami nebola sporná skutočnosť účinkov vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu, ktorým je zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Rovnako medzi stranami nebolo sporné splácanie stavebného úveru po vyhlásení konkurzu žalobcom na účet vedený na meno úpadcu. Rovnako bolo nesporné, že časť finančných prostriedkov na účte úpadcu č. N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX bola použitá

v zmysle uzatvorených Zmlúv o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere na splácanie stavebného úveru na účet č. N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom nespotrebovaná časť finančných prostriedkov sa kumulovala na sporiacom účte úpadcu č. N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Rovnako bolo medzi stranami nesporné, že správca konkurznej podstaty úpadcu zapísal celú peňažnú pohľadávku v banke vo výške 4.440,41 eur na účte N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX do všeobecnej podstaty úpadcu.

6. Základnou, medzi stranami spornou skutočnosťou, bolo posúdenie otázky, či do konkurznej podstaty úpadcu patrí celá pohľadávka na sumu finančných prostriedkov na účte úpadcu N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, alebo či je potrebné zohľadniť skutočnosť, ktorý z dlžníkov zaobstaral, resp. poukázal finančné prostriedky na účet úpadcu po momente vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu, a teda posúdenie otázky, komu svedčí pohľadávka k finančným prostriedkom na účte úpadcu N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Podstata tvrdení žalobcu spočívala v tom, že po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobcu a úpadcu ako dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu, vykonané úhrady žalobcom na účet úpadcu spolu v sume 2.972,80 eur, zakladali právo žalobcu na vylúčenie tejto súpisovej zložky z majetku úpadcu, keďže sa podľa neho jedná o finančné prostriedky výlučne v jeho vlastníctve.

7. K základným predpokladom úspešnej vylučovacej žaloby okrem včasnosti žaloby a aktívnej a pasívnej vecnej legitimácie strán je skutočnosť, že vec, právo alebo iná majetková hodnota bola zapísaná do konkurznej podstaty úpadcu, vylučovacia žaloba bola podaná osobou odlišnou od úpadcu, trvajú účinky konkurzného konania a ďalej skutočnosť, že na základe doplnených dôkazov a podaných vysvetlení žalobcom nebola vec, právo alebo iná majetková hodnota z konkurznej podstaty úpadcu vylúčená. Pri konštatovaní týchto podmienok súd skúmal skutočnosť, či žalobca preukázal, že vec nemala byť do súpisu zaradená a že právo, ktoré zaradenie do súpisu vylučuje, žalobcovi aktuálne svedčí.

8. V posudzovanej právnej veci bolo zrejmé, že predmetný nárok uplatnený žalobcom súvisí so stavebným sporením úpadcu a žalobcu, ktorý je právne regulovaný zákonom č. 310/1992 Zb., o stavebnom sporení v platnom znení. V prípade stavebného sporenia sa jedná o účelovú formu sporenia, pričom fond stavebného sporenia pozostáva

z vkladov od účastníkov stavebného sporenia, úrokov, príspevkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v podobe tzv. „štátnej prémie“, splátok istiny úveru a iných zdrojov ako bankového produktu. Z obsahu žalobcom predloženej Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzatvorenej medzi Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., ako veriteľom a stavebným sporiteľom ako dlžníkom, t. j. úpadcom a spoludlžníkom t. j. žalobcom, vyplývalo, že základom pre poskytnutie mimoriadneho medziúveru je uzavretie zmluvy o stavebnom sporení, ktorý predstavuje formu sporenia s následným vytvorením právneho nároku

na poskytnutie úveru, a to prebiehajúceho v dvoch fázach, a to vo fáze sporenia a fáze úverovania.

9. Poukázaním na § 716 a nasl. ObchZ, upravujúcich zmluvu o vkladovom účte, súd prvej inštancie konštatoval, že peniaze na účte v banke nie sú vo vlastníctve majiteľa bankového účtu, ale sú vo vlastníctve banky. Majiteľovi účtu sa priebežne mení hodnota pohľadávky voči banke, čo znamená, že majiteľ účtu má postavenie veriteľa banky, pričom peniaze na účte v banke nie sú považované za vec v právnom zmysle, ale predstavujú pohľadávku. Súd prvej inštancie v ďalšom poukázal na definíciu vkladu v zmysle § 5 písm. a/ zákona č. 483/2001 Z. z., o bankách, ako aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 1MCdo 2/2009 zo dňa 30. 11. 2010 a uviedol, že vzhľadom na to, že majiteľ vkladového účtu je veriteľom pohľadávky voči peňažnému ústavu, nie je rozhodujúce, koho boli peňažné prostriedky, ktoré boli na účet uložené. Podstatná je jedine skutočnosť, kto je majiteľom účtu, nakoľko len tejto osobe vzniká pohľadávka v peňažnom ústave. Nie je vylúčené, aby účet mal viacerých majiteľov, medzi ktorými vzniká postavenie veriteľskej solidarity, kde každá osoba sa chápe ako majiteľ účtu priamo zo zákona v zmysle § 513 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a v nej upravenej aktívnej solidarity. Ak je dlžník (banka) zaviazaný na rovnaké plnenie niekoľkým veriteľom, ktorí sú podľa zákona, rozhodnutia súdu alebo podľa zmluvy voči nemu oprávnení spoločne a nerozdielne, môže ktokoľvek z veriteľov žiadať celé plnenie a dlžník je povinný splniť v celom rozsahu tomu, kto o plnenie požiadal ako prvý. Následné vysporiadanie medzi veriteľmi vyplýva z ich dohody.

10. Aj v prípade, ak finančné prostriedky na sporiaci účet úpadcu ako majiteľa vkladového účtu uhradila iná osoba ako úpadca, v posudzovanej právnej veci žalobca, momentom pripísania finančných prostriedkov na účet sa tieto stávajú vlastníctvom banky, ktorá účet spravuje, pričom zostatok na účte predstavuje len nárok osoby, pre ktorú sa účet vedie (v posudzovanej právnej veci úpadcu), a to nárok na vyplatenie aktívneho zostatku.

Za majiteľa účtu je z pohľadu ustanovení ObchZ o bežnom a vkladovom účte potrebné považovať osobu, pre ktorú peňažný ústav zriadil na základe zmluvy účet.

11. Medzi stranami bolo podľa súdu prvej inštancie nesporné a z predložených listinných dôkazov - potvrdenia Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. zo dňa 21. 12. 2016 (č. l. 55 spisu) nepochybne vyplývalo, že účet stavebného sporenia č. XXXXXXXX X XX zo dňa 03. 09. 2008 s aktuálnym zostatkom 4.440,41 eur, je vedený na majiteľa účtu, ktorým je dlžník Z. Š. (úpadca). Súd postup správcu konkurznej podstaty úpadcu, ktorý po zistení, že zostatok na účte vedený na meno úpadcu je kladný, zapísal uvedený majetok ako pohľadávku úpadcu voči dlžníkovi (Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.) do súpisu konkurznej podstaty, vyhodnotil ako správny a súladný so zákonom. V posudzovanej právnej veci podľa súdu nepochybne išlo o pohľadávku úpadcu ako majiteľa účtu voči banke, pričom otázka pôvodu finančných prostriedkov na účte v pomeroch prejednávanej veci bola irelevantnou. Rovnako bolo z vykonaných dôkazov zrejmé, že právny titul plnenia žalobcu na vkladový účet úpadcu súvisí so záväzkom žalobcu vyplývajúcim z uzatvorenej Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorú uzatvoril žalobca v postavení spoludlžníka spolu s úpadcom a veriteľom dňa 28. 11. 2008.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a

2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“).

13. Na odvolanie žalobcu proti prvoinštančnému rozsudku z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p., Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 14CoKR/7/2020-191 zo dňa 10. 12. 2020, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p., potvrdil.

14. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca podanou žalobou uplatnil svoj nárok na tom skutkovom základe, že „...máme za to, že z vyššie uvedených dôvodov a predložených dôkazov vyplýva, že predmetné finančné prostriedky vo výške 2.987,80 eur patria do výlučného vlastníctva žalobcu, pretože tento ich uhradil na účet veriteľa po vyhlásení konkurzu, v čase kedy bezpodielové spoluvlastníctvo medzi žalobcom a úpadkyňou už bolo zrušené (§ 53 ods. 1 ZoKR).” Ide o tvrdenie žalobcu na č. l. 2 spisu, ktoré podložil tak skutkovým ako aj právnym odôvodnením žaloby. Za tejto situácie podľa odvolacieho súdu nebol priestor na to, aby sa súd prvej inštancie zaoberal prípadným nárokom žalobcu na plnenie založené na bezdôvodnom obohatení, ktoré tvrdenie odvolací súd vyhodnotil ako novoty v zmysle § 366 C. s. p. Odvolací súd za novotu vyhodnotil tvrdenia žalobcu v odvolaní o tom, že „...uplatňovaná pohľadávka z účtu v banke nepatrí úpadkyňi, pretože by tu išlo o bezdôvodné obohatenie, nakoľko po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov úpadkyňa nemá žiaden nárok na finančné prostriedky, ktoré na tento účet vložil žalobca za účelom plnenia svojho dlhu voči Prvej stavebnej sporiteľni a. s.” (rub č. l. 141 spisu) a tiež uviedol „...pretože má za to, že zaplatením týchto prostriedkov na v zmluve dojednaný účet si plnil svoj záväzok voči Prvej stavebnej sporiteľni. a.s., čím mu vzniklo právo na vyplatenie pohľadávky z účtu v banke ”.

15. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca v žalobe, ani vo vyjadrení na č. l. 80 spisu, ani na ústnom pojednávaní dňa 19. 11. 2019 (teda v relevantnom štádiu konania pre uplatnenie skutkových okolností), neuviedol v tejto rovine žiadne tvrdenia. Pozornosti odvolacieho súdu neuniklo tvrdenie žalobcu v rámci záverečného prednesu, že „...na účet žalovanej boli vložené finančné prostriedky bez právneho dôvodu vo vzťahu k žalovanej resp. úpadkyňi” (č. l. 121 spisu), ktorému predchádzalo vyjadrenie žalobcu „pridržiavam sa doterajších písomných a ústnych vyjadrení” (č. l. 121 spisu), v ktorých však tvrdenie - uvedenie, ozrejmenie skutkových okolností (deja) v rovine plnenia bez právneho dôvodu, absentujú. Podľa odvolacieho súdu je nepochybné, že ide o tvrdenia až v podanom odvolaní, v ktorom vyjadril skutočnosti, ktoré následne právne kvalifikoval až v podanom odvolaní, čo neuskutočnil pred súdom prvej inštancie, preto nepochybne išlo o novoty v zmysle § 366 C. s. p., na ktoré nebolo možné prihliadať, pretože žalobca nepreukázal ani jeden z taxatívnych dôvodov vyjadrených pod písmenami a/ až d/ v ust. § 366 C. s. p., preto nemohli predstavovať relevantný odvolací dôvod ani pre konanie a rozhodovanie krajského súdu.

16. Odvolací súd uviedol, že zo strany žalobcu v priebehu celého prvoinštančného konania nedošlo k zmene ním tvrdeného skutkového základu vychádzajúceho z uplatneného nároku na ním, až v odvolaní uvádzané vydanie bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd zdôraznil, že vydanie bezdôvodného obohatenia (uvádzané v odvolaní), predstavuje plnenie poskytnuté bez existencie právneho dôvodu, či už zmluvného alebo zákonného, čo tvorí kvalitatívne odlišný skutkový základ nároku vymedzeného žalobcom v rámci uplatnenej žaloby. Odlišnosť spočíva tiež v tom, že v prípade bezdôvodného obohatenia má ísť

o vydanie peňažného ekvivalentu v podobe bezzmluvného plnenia (bez zákonného dôvodu) na rozdiel od zmluvných/zákonných záväzkov vyplývajúcich zo záväzkovoprávneho, prípadne zákonného vzťahu uzatvoreného (vzniknutého) medzi sporovými stranami.

V skutkovej rovine ide vo vzťahu k uplatnenému nároku a nadväzne na to i v právnej rovine o odlišné tvrdenie neexistencie zmluvného/zákonného vzťahu na rozdiel od jeho uplatnenia odkazom na povinnosti sporových strán podľa zmluvy/zákona. Súd prvoinštančný, ako aj odvolací súd, boli pri svojom rozhodovaní viazaní zisteným skutkovým stavom, ktorý mal väzbu na tie skutkové tvrdenia v žalobe, ktorými bol vymedzený žalobný nárok. Pri tomto viazaní skutkovým vymedzením v žalobe nebolo možné žalobou uplatnený nárok priznať z iného skutkového a následne i právneho titulu tak, ako sa toho domáhal žalobca v podanom odvolaní.

17. Konštatujúc vyššie uvedené, keď odvolací súd tvrdenia žalobcu v odvolaní vyhodnotil ako novoty, poukázal odvolací súd aj na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, ktoré vyhodnotil za dostatočné a v ňom citované závery za vecne správne. Odvolací súd zdôraznil, že pre rozhodnutie sporu bolo určujúce vykonané dokazovanie a z neho vyvedené skutkové a právne závery. Poukázaním na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5Obo 52/2010 z 24. 06. 2010 a sp. zn. 6Cdo 81/2010 z 31. 05. 2010 odvolací súd uviedol, že nie je možné dôvodne vytýkať súdu prvej inštancie, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal s argumentáciou sporových strán podľa predstáv odvolateľa. Tento mal v rámci celého prvoinštančného konania vytvorený dostatočný priestor pre produkovanie dôkazov na preukázanie svojho nároku uplatneného žalobou i na preukázanie jej dôvodnosti. To, že súd prvej inštancie dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena na preukázanie nároku uplatneného žalobou, ktorá bola zamietnutá, teda, že žalobca v spore neuspel, nie je možné interpretovať ako porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

18. Poukázaním na nález Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 345/2012-30 zo dňa 26. 11. 2012 odvolací súd uzavrel, že vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzala činnosť súdu prvej inštancie, ktorá neznemožnila žalobcovi ako sporovej strane realizáciu jej procesných oprávnení a ani nebola zmarená možnosť jeho aktívnej účasti na konaní, súčasťou ktorej je aj navrhovanie dôkazov, súčasne nedošlo ani k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Vo vzťahu k právu žalobcu na označovanie/navrhovanie dôkazov, ktoré bolo v konaní zrealizované, odvolací súd zdôraznil, že v konečnom dôsledku je to súd, ktorý rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná, resp. nevykoná.

19. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd, poukázaním na § 379, § 380 ods. 1 C. s. p., uviedol, že pokiaľ odvolaním žalobcu neboli zadefinované konkrétne odvolacie dôvody k závislému výroku o trovách konania, odvolací súd nepodrobil osobitnému prieskumu tento výrok, ktorý bol ako závislý od výroku vo veci samej, rovnako potvrdený.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C. s. p., a úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením za aplikácie § 262 ods. 2 C. s. p.

21. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 25. 03. 2021.

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. l. 233 až 236), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 14CoKR/7/2010-191 zo dňa 10. 12. 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

23. Žalobca v dovolaní tvrdí, že odvolací súd pochybil a postupoval procesne nesprávne, keď konštatoval, že žalobca v odvolaní zmenil svoju procesnú obranu a argumentoval údajne novými skutkovými tvrdeniami. Následkom uvedeného je podľa žalobcu porušenie jeho ústavného práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústava“), pretože konajúci súd mu odmietol poskytnúť súdnu ochranu tým, že právnu argumentáciu žalobcu v odvolacom konaní označil za nóvum a posúdil ju ako skutkové tvrdenie napriek tomu, že skutková argumentácia žalobcu sa nikdy nezmenila. Žalobca tvrdí, že o žiadne novoty v zmysle § 366 C. s. p., v odvolaní nešlo, išlo len o jeho právne názory, ktoré je oprávnený uvádzať v ktoromkoľvek štádiu súdneho konania. Tvrdí ďalej, že úlohou žalobcu je pre dosiahnutie úspechu predkladať v konaní prostriedky procesnej obrany a procesného útoku, ktorými sú podľa § 149 C. s. p., skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Poukázal na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v bode 35., v ktorom súd konštatoval, že „Sporové strany nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu.“ Odvolaciemu súdu vytkol, že touto zásadou sa vôbec neriadil, pretože práve právnu argumentáciu žalobcu v odvolacom konaní

označil za skutkové nówum. Žalobca pritom len konštatoval elementárny právny názor o aspektoch bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a teda ani nešlo o skutkové tvrdenie. Žalobca súčasne pripustil, že ani v žalobe ani v neskoršom vyjadrení právne vôbec nekvalifikoval svoj nárok, pre ktorý sa domáhal vylúčenia majetku z podstaty úpadcu, pretože v žalobe len stroho konštatoval, že finančné prostriedky vložené na účet boli jeho, preto mu patrí aj právo na vyplatenie tejto pohľadávky z účtu v banke. V odvolaní doplnil výlučne svoju právnu argumentáciu, keď konštatoval, že ak právo na vyplatenie pohľadávky voči banke uplatní úpadca, dôjde k bezdôvodnému obohateniu zo strany úpadcu na úkor žalobcu, preto právo na vyplatenie pohľadávky voči banke patrí žalobcovi a nie úpadcovi. Tvrdí, že táto právna argumentácia tvorí výlučne právnu analýzu totožnej skutkovej situácie.

24. S poukazom na uvedené žalobca tvrdí, že označenie jeho právneho názoru za skutkové nówum a neprihliadnutie naň z dôvodov, že nespĺňa podmienky ust. § 366 C. s. p., je porušením jeho práva na súdnu ochranu podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

25. V ďalšej časti dovolania žalobca konajúcim súdom vytkol, že popreli jeho ústavné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keď ignorovali inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov a svojím výkladom priznali právnej úprave v § 716 a nasl. ObchZ o vkladovom účte vyššiu právnu silu, než má ust. § 143 a nasl. OZ o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Žalobca tvrdí, že súdy účelovo zneužívajú pojem „majiteľ“ účtu takým spôsobom, že mu priznávajú všetky atribúty ako „vlastníkovi“ účtu, hoci je zrejmé, že pojem „majiteľ účtu“ zákon používa výlučne ako označenie kontrahenta zo zmluvy o vkladovom účte, pričom tento pojem nezakladá právo na vlastníctvo finančných prostriedkov na účte v banke. Tvrdí ďalej, že obidvom konajúcim súdom bolo známe, že zmluva o stavebnom sporení, resp. zmluva o vkladovom účte, bola uzavretá za trvania bezpodielového spoluvlastníctva úpadkyne a žalobcu, a preto kontrahentom tohto zmluvného vzťahu, teda „majiteľom“ tohto vkladového účtu v súlade s ust. § 145 ods. 2 OZ sú obaja manželia - úpadkyňa a žalobca. Ani zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré nastalo zo zákona vyhlásením konkurzu, nemá vplyv na skutočnosť, že právny vzťah medzi manželmi na jednej strane a Prvou stavebnou sporiteľňou na strane druhej, stále trvá. Až vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ku ktorému však do dnešného dňa nedošlo, pretože správkyňa úpadkyne takýto návrhu na súd nepodala), môže upraviť toto vzájomné právo medzi manželmi. Podľa žalobcu konajúce súdy úplne odignorovali inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý zakladá ust. § 143 a nasl. OZ a vec posudzovali, ako keby medzi úpadkyňou a žalobcom nikdy bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nevzniklo. Vylúčenie inštitútu bezpodielového spoluvlastníctva manželov, resp. jeho špeciálnej právnej úpravy na vzťahy medzi manželmi a tretími osobami, tak viedlo k porušeniu práva žalobcu vlastniť majetok chráneného ústavou v čl. 20 ods. 1, a to tým, že súdy toto základné právo žalobcovi nepriznali a konali s ním tak, akoby mu toto právo nikdy nepatrilo.

26. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný (písomným podaním zo dňa 07. 06. 2021 na č. l. 246 spisu), ktorý, stotožňujúc sa s právnym názorom odvolacieho súdu v odôvodnení jeho rozhodnutia, navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

27. Postupom prvoinštančného súdu, a to podaním zo dňa 16. 06 2021 (č. l. 255 spisu) bolo vyjadrenie žalovaného v súlade s ust. § 436 ods. 4 C. s. p., zaslané na vedomie žalobcu, prostredníctvom jeho právneho zástupcu.

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť.

29. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

30. Podľa § 420 C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 C. s. p.).

31. Naproti tomu pre dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

32. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 C. s. p., okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku uvedenej viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 59/2017 z 08. 06. 2017).

33. V rozhodovanej veci žalobca (ďalej tiež ako „dovolateľ“) v dovolaní argumentuje vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie predmetného ustanovenia je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa strane znemožnila realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tomto konaní. Medzi tieto práva však nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Súčasne, pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 C. s. p., nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

34. Dovolateľ podstatnú časť argumentácie, ktorou odôvodnil porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f/ C. s. p., vzhliada v tvrdení o tom, že dovolací súd tým, že označil právny názor žalobcu vyjadrený v odvolaní za skutkové nóvum a neprihliadol naň z dôvodu, že nespĺňa podmienku ust. § 366 C. s. p., porušil jeho právo na súdnu ochranu.

35. Vzhľadom na už vyššie konštatované, dovolanie podľa § 420 písm. f/ C. s. p., je prípustné za podmienky, že došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu. V danom prípade však žalobca

procesné pochybenie súdu nepreukázal. Ním tvrdené nesprávne vyhodnotenie jeho právneho názoru ohľadne možného bezdôvodného obohatenia úpadcu, za skutkové nówum, nepredstavuje taký procesný postup odvolacieho súdu, ktorým by znemožnil strane - žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Odvolací súd svoj postup, ktorým tvrdenia žalobcu v odvolaní vyhodnotil za novoty, v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne a presvedčivo zdôvodnil. Navyiac, pokiaľ žalobca v dovolaní tvrdí, že v jeho odvolaní išlo o vyjadrenie jeho právneho názoru vo veci, táto okolnosť rovnako nezakladá prípustnosť jeho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., pretože nestotožnenie sa súdu s právnym názorom žalobcu, ani odlišné hodnotenie skutkového stavu žalobcom a odlišné hodnotenie skutkového stavu súdom, porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, nepredstavuje. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať ani tvrdené porušenie práva vlastníť majetok, ku ktorému malo dôjsť nezohľadnením aspektov bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalobcu a úpadkyne, prvoinštančným ani odvolacím súdom. Je zrejmé, že dovolateľ spochybňuje hodnotenie vykonaných dôkazov, správnosť záverov odvolacieho súdu, čím v skutočnosti namieta nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci odvolacím súdom, ktorá nesprávnosť však prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., nezakladá.

37. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom k dovolateľom namietanej vade uvedenej v ust. § 420 písm. f/ C. s. p., nedošlo.

38. V ďalšej časti dovolania dovolateľ dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

39. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých ust. § 421 ods. 1 C. s. p., pripúšťa dovolanie (uvedené v písm. a/, b/, c/ citovaného ustanovenia), má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, konkrétne, ako dovolateľ túto otázku zafinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., môže byť pritom len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine a pod.), ako aj otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

40. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., predpokladá, že právnu otázku dovolací súd doposiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita takúto otázku (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí) vyriešil. Zároveň, právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani akademické otázky, ktoré nemajú súvis s rozhodovaným sporom. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a teda aj pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale výlučne záver súdu rozhodujúceho o jej dovolaní (porovnaj tiež uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/28/2018 zo dňa 16. 08. 2018).

41. V posudzovanom prípade dovolateľ právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nevymedzil žiadnu, a to napriek tomu, že je v dovolacom konaní kvalifikovane zastúpený advokátom resp. advokátskou kanceláriou. Dovolateľ okrem konštatovania v úvode svojho dovolania, že dovolanie odôvodňuje (okrem ust. § 420 písm. f/ C. s. p.) aj v súlade s ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., žiadne bližšie okolnosti nekonkretizoval. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu v súlade s ust. § 432 ods. 2 C. s. p., nepostačuje len odkaz na príslušné ustanovenie C. s. p. Pri prejednaní

dovolania dovolací súd môže vychádzať iba z obsahu dovolania a z predloženého súdneho spisu, nemôže nahrádzať pasivitu dovolateľa a namiesto neho formulovať konkrétnu otázku zásadného právneho významu resp. vytvárať vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu. Takýto postup by bol v rozpore s koncepciou právnej úpravy dovolania v Civilnom súdnom poriadku vyplývajúcej z ustanovenia § 421 ods.1 C. s. p., a v neposlednom rade by sa narušil princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako bolo namietané dovolateľom. Jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva z ustanovenia § 436 ods. 1 C. s. p., (v tejto súvislosti viď sp. zn. 1VCdo/2/2017).

42. Sumarizujúc vyššie uvedené, keďže dovolateľ vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. 432 ods. 2 C. s. p., a ani podľa vyššie namietaného ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutých rozhodnutí.

43. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

44. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.